

Kralj dvorskih istoricara

By [George Szamuely](#)

Global Research, March 05, 2009

[Antiwar.com](#) 25 January 2000

Tekuće izdanje lista New York Books Review sadrži esej Timoti Garton Esa pod naslovom "Anarhija i ludilo na Balkanu." Uvek je fascinantno posmatrati proizvodnju istorije. Nasi vladari zeće da se isprica određena prica. Za to oni iznajme dvorske istoricare, koje onda lepo nagrade. Obaspu ih donacijama, nagradama, stipendijama, putevima u inostranstvo, prestiznim zvanjima. Limuzine ih voze do njihovih hotela sa 5 zvezdica. Ovi dvorski istoricari dospeju u drustvo mocnih ljudi, pa postanu ubedjeni da su i sami mocni. Danas nema boljeg egzemplara dvorskog istoricara od Timoti Garton Esa, asistenta na oksfordskom koledzu St. Antony. Nekoliko puta godisnje, na avgustovskim stranicama lista New York Books Review on upada sa dugackim esejima o Evropi – njenoj proslosti, sadasnjosti i buducnosti. Iako on samo rezimira konvencionalnu mudrost o svakoj temi, svaki njegov tekst nosi auru vaznosti. On se stalno poziva na prethodne eseje i knjige, koje su i same zbirke prethodnih eseja. Njegov um retko odluta dalje odatle. On dobro vodi racuna da nikad ne postavi neko pitanje koje bi moglo da potrese nase pretpostavke o dobrim namerama nasih gospodara.

On kombinuje otrcane fraze sa slatkorecivim prozrim stilom. Na to dodaje ucenu atmosferu (iako ocigledno prilicno povrsnog tipa) i banalni smisao za humor. On puno putuje, ali uvek vidi istu stvar. To je zato sto razgovara samo s ljudima za koje smatra da treba s njima da razgovara – ljudima koji su mu vrlo slicni. Oni su uvek zvanicno sankcionisani "liberali" neke zemlje. Oni ga spaze sa kilometar razdaljine i odmah ga pocaste mnoštvom standardnih anglosaksonskih liberalnih pijetizama. Oni nisu budale. Oni znaju kolika je moc njujorske knjizevne kritike. Ako zelite da dobijete asistentsko mesto na nekom americkom univerzitetu ili istrazivackoj instituciji, ili biste voleli da vas uzmu u obzir za stipendiju fondacije Ford, ili samo zelite da vas pozovu na neku konferenciju, onda treba da se vidite sa Garton Esom.

Verzija istorije Garton Esa je veoma jednostavna. Pad komunizma u Evropi je imao samo jedan cilj: da dovede na vlast grupu liberalnih pro-zapadnih intelektualaca kao sto je on. Oni su anti-nacionalisti, anti-religiozni, anti-ruski nastrojeni i pretplaceni su na sve poslednje zapadne intelektualne mode. Oni zucno pricaju o "slobodnim trzistima" i "demokratiji." Oni otvorenih ruku pozdravljaju zapadne investicije, kao i agencije vlade SAD kao sto su US AID, NED, IRI, NDI, itd. Kad su na vrhu, Garton Es se raduje. Kada nisu, on tuguje. Ako negde postoji neka cudna zemlja koja ne zeli da njom vladaju Haveli ili Mihniki, Garton Es ce je gnevno napasti.

Ne iznenadjuje onda sto Srbija nije po volji Garton Esa. Niti iznenadjuje sto je on snazno podrzavao proslogodisnju kampanju bombardovanja. Naravno, imao je on svoje rezerve. Ali - ni ovo ne iznenadjuje- njegove primedbe su se odnosile na to sto nije bilo "kopnenih trupa." U svojoj poslednjoj ponudi, Garton Es otkriva svoje naklonosti tako sto dosledno preferira albanski naziv "Kosova" od uobicajene verzije Kosovo. On zapocinje tako sto zadovoljno najavljuje da je "Sada potpuno jasno da je NATO intervencija odlucno razresila, u korist Albanaca, srpsko-albansku borbu za kontrolu ove teritorije, koja datira unazad 120 godina.

Ovo niti je bila navedena niti prava namera zapadnih politicara -iako vecina Srba ne veruje u to, predstavnici takozvane medjunarodne zajednice su iskreni i cak strasni u svojoj zelji da vide buducnost za Srbe na Kosovu." Ovo je standardna Garton Esova kojestarija - puno sumnjivih ocena, od kojih je svaka izuzetno laskava po nase vladare. Da li je borba za Kosovo zaista razresena "odlucno" u korist Albanaca? Posto je Srbija mnogo jaca od Kosova i Albanije zajedno, jedini nacin da Albanci zadrze Kosovo je da NATO ostane tamo zauvek. Da li ce NATO ostati tamo zauvek? Mozda, ali ja se ne bih kladio u to.

Sto se tice "navedenih" ili "pravih" namera nasih lidera, Garton Es mora da se sali. 1995. godine SAD su lansirale kampanju bombardovanja koja je koincidirala sa velikom hrvatskom ofanzivom u kojoj je 250.000 Srba isterano iz Krajine. Klintonova administracija je tacno znala sta radi kada je na taj nacin pruzila pomoc najgorem slucaju "etnickog ciscenja" na Balkanu. SAD sve vreme znaju da su kosovski Albanci imali samo jedan projekat na umu: da Kosovo pretvore u albansku drzavu. Da SAD tako zestoko intervenisu u korist Albanaca, a onda se preokrenu i izraze zaprepascenje da je, kao rezultat toga, Kosovo sada "albanska" drzava - pa, u to nije bas lako poverovati. Nema sumnje da ce buduće generacije citati besmislice Garton Esa i doci do odgovarajucih zakljucaka o "naivnim" Americancima, politikama "ispunjenim dobrim namerama" i "medjunarodnim protektoratima" na Balkanu koje niko nikad nije trazio. Sto se tice dokaza o NATO strasti da obezbede da Srbi i dalje zive na Kosovu, nije potrebno gledati dalje od izjave portparola Pentagona, Keneta Bejkona, koju je dao nesto pre dolaska NATO trupa u Pristinu: "Cinjenica je da ne mislim da ce Kosovo biti veoma srecno mesto za Srbe - dok se kosovski Albanci budu vracali, mi pretpostavljamo da ce mnogi Srbi napustiti Kosovo."

Kao sto se moze i ocekivati, Garton Es koristi jednu vrstu jezika kada govori o Albancima, a potpuno drugaciju kada govori o Srbima. Zlocini Albanaca su opisani kao "obrnuto etnicko ciscenje" ili "osvetnicka ubistva." (Da su i srpski zlocini mogli biti odgovor na ranije albanske zlocine i zato se pravilnije mogli opisati kao "obrnuto etnicko ciscenje" nikad ne stize na stranice "zvanicne istorije.") O OVK lideru Hasimu Taciju, Garton Es pise: "Dobro obavesteni zapadni izvori tvrde da imaju crvste dokaze da je Taci direktno umesan u OVK iznudjivanje novca i taktiku cvrste ruke." E, bas im je rekao! Cak je i list New York Times pisao da je Taci skoro sigurno odgovoran za ubistva svojih politickih rivala. Garton Es pravi veliku predstavu od oplakivanja etnicke separacije koja danas karakterise Kosovo. Ipak se cesto cini da on zali jedino sto jos uvek ima nekih Srba na Kosovu. On prica o oblastima gde "Srbi jos uvek gospodare." On se podrugljivo smeje tome da u Beogradu "drzavna stampa i televizija vrse propagandu od patnji Srba u rukama osvetnickih Kosovara. Sve u svemu, bombardovanje je pojacalo vec visoko razvijen osecaj nacionalnog stradalastva Srba." Opet, on se nikad ne zapita da li ima istine iza ove "propagande," da li su Srbi zaista zrtve - najveće vojne sile na svetu.

Ne iznenadjuje ni to da kada on poseti Beograd, ne potruđi se da intervjuise nijednog clana vlade, a kamoli nekog bliskog Slobodanu Milosevicu. On ne intervjuise nikog iz Radikalne stranke Vojislava Seselja. Takvi ljudi nisu vredni da ih se saslusha. On provodi vreme sa istom onom gomilom gubitnika sa kojima zapadni novinari provode vec godinama: Vuk Draskovic, Zoran Djindjic, Dragoslav Avramovic. Garton Es citira jednog opozicionog lidera koji mu kaze da "obicani Srbin postuje moc, a bombardovanje je bilo sirova lekcija o moci." (Usput, ko ne postuje moc? Samo mentalno neuravnotezene osobe.) A onda se zahihocce: "isti oni beogradski intelektualci koji me jednog trenutka grde zbog grehova zapadne politike, sledeceg momenta me privatno mole da im napisem pismo preporuke ili da im na drugi nacin pomognem da dospeju na Zapad." Njemu ne pada na pamet da je za Srbe Zapad koji

ih razbija takodje i jedini Zapad koji postoji. Sta bi mogli da rade? Da pocine kolektivno samoubistvo? Proza Garton Esa je toliko puna glupavih ocena da je tesko izabrati neku odredjenu glupost. Evo jedne koja je "dobra" koliko i svaka druga: "1980-te su se završile padom Honekera, Husaka i Causekua. Bilo bi divno završiti 1990-te padom Milosevica. Dve velike ankete, anketa NDI i druga koju je uradio lokalni Centar za politicke studije, pokazuju da velika vecina anketiranih krivi njega za jade zemlje i zeli da on ode pre kraja svog mandata. Ima puno anegdnotnih dokaza o raspadu rezima: granicni strazari cestitaju opozicionim licnostima na njihovim nastupima na televiziji, i tako dalje." Prvo, Milosevic je na vlasti jer je pobedio na vise izbora. Zato on nema nista zajednicko sa Honekerom i ostalima. Drugo, zasto bi iko ozbiljno shvatao anketu koju uradi NDI? Nacionalni demokratski institut finansira vlada SAD. Stvarno mi se dopada ona recenica o tome kako "granicni strazari cestitaju opozicioniom licnostima." Odakle Garton Esu ovakva informacija? Bez sumnje od samih "opozicionih licnosti" - zaista pouzdan izvor.

Garton Es zakljucuje svoj esej sa nekim banalnim primedbama: "Ipak, vracam se sa ovog putovanja osecajuci, vise nego ikad, njegovu uzaludnu ludost. Nije to kao da ovi narodi zele da zive na potpuno razlicit nacin, u razlicitim kucama. Ono sto nalazite u svakom pojedinacnom, malom, porusenom, osiromasenom delu Balkana su ljudi - narocito mladi ljudi - koji gledaju potpuno iste zapadne reklame, obozavaju iste zapadne pop zvezde i manekene, gledaju iste zapadne filmove i televizijske emisije, zudeci za istim tim zapadnim nacinom zivota. Ovako je u Srbiji, uprkos anti- zapadnom raspolozenju, kao i na Kosovu, gde je Zapad oslobodilac-kralj." Ovo je uobicajena reklamna kasa kada zele da nas ubede da su svi na svetu isti, zele istu robu i istu dobrocudnu vladu SAD koja ce da vlada njima. Korporacije zeljne da prodaju svoje proizvode bleje ovu istu poruku dan i noc. Istina je, naravno, da su ljudi veoma razliciti. Srbi nece postati Amerikanci ako gledaju seriju "Prijatelji", nista vise nego sto ce Sirijci postati Nemci zato sto gledaju nemacku TV preko satelita. Ljudi mogu nositi farmerke, a ipak ne zeleti da budu deo savremenog liberalnog sveta.

To je cela svrha "zvanicne istorije." Ona se pise da bi nas ubedila da je sve u najbolju svrhu u ovom najboljem od svih liberalnih svetova, da mi, svi kao jedan, marsiramo u liberalni svetski poredak.

Originalni tekst možete naći na Antiwar.com

Tekst na srpskom jeziku možete naći na beograd.com

The original source of this article is Antiwar.com

Copyright © George Szamuely, Antiwar.com, 2009

[Comment on Global Research Articles on our Facebook page](#)

[Become a Member of Global Research](#)

Articles by: George Szamuely

Disclaimer: The contents of this article are of sole responsibility of the author(s). The Centre for Research on Globalization will not be responsible for any inaccurate or incorrect statement in this article. The Centre of Research on Globalization grants permission to cross-post Global Research articles on community internet sites as long the source and copyright are acknowledged together with a hyperlink to the original Global Research article. For publication of Global Research articles in print or other forms including commercial internet sites, contact: publications@globalresearch.ca

www.globalresearch.ca contains copyrighted material the use of which has not always been specifically authorized by the copyright owner. We are making such material available to our readers under the provisions of "fair use" in an effort to advance a better understanding of political, economic and social issues. The material on this site is distributed without profit to those who have expressed a prior interest in receiving it for research and educational purposes. If you wish to use copyrighted material for purposes other than "fair use" you must request permission from the copyright owner.

For media inquiries: publications@globalresearch.ca